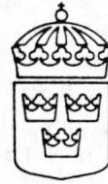

Motion till riksdagen

1987/88:So478

av Per Arne Aglert och Barbro Sandberg (fp)

om kvicksilver i amalgam

Mot.
1987/88
So478—482

”Kvicksilver är giftigt överallt, utom i munnen på folk.” Detta ironiska uttalande härrör från människor som i årtal kämpat för att få klarhet, vård och omsorg för vad man ansett vara kvicksilverförgiftning vid tandlagning. Sedan december 1985 har en expertgrupp arbetat med frågan om risken med kvicksilver i amalgam. I slutet av maj 1987 överlämnades den s. k. LEK-utredningen, resultatet av sitt arbete till socialstyrelsen.

Expertgruppen har bl. a. kommit fram till att det i vissa fall kan föreligga risk för hälsoeffekter av metalliskt kvicksilver från amalgam. Men LEK-utredningen har märkligt nog inte kunnat konstatera huruvida några fall av besvär eller sjukdom över huvud taget existerar. Tiotusentals svenskar vittnar övertygande om sina besvär och flera tiotal tandsköterskor har synliga eller invärtes störningar från sitt arbete med amalgam. Patienter som blivit bättre sedan amalgamfyllningar bytts mot annat tandfyllningsmaterial har inte gått att kontrollera så att det går att dra några bestämda slutsatser av beskrivningarna.

LEK-gruppens rapport är långt bättre än alla tidigare försök till utredningar som gjorts från myndigheters sida. Tyvärr kvarstår dock en känsla av att problemens vetenskapliga sida har fått dominera, medan tusentals människors lidande har förbisetts. Vi har uppfattat att dessa människor hört till ”det glömda Sverige” och att de har rätt till en god omsorg till både somatisk och mental hälsa. I det avseendet är LEK-gruppens förslag till åtgärder värdefulla. Vi emotser därför att regeringen tar fram ett förslag till åtgärdsprogram för tandvårdsskadade genom amalgamfyllningar och att därvid samtliga LEK-gruppens förslag beaktas. Därtill bör patienternas ekonomiska ersättningskrav övervägas.

Statens miljömedicinska laboratorium (SML) ägnar sin tidning Miljömedicin nr 5 1987 åt temat kvicksilver. Här framförs en rad synpunkter på kvicksilvrets risker både i människans mun och i naturen. I framtagandet av ovan föreslagna åtgärds paket torde socialstyrelsen ha stor nytta av kontakter med SML, som i vetenskapliga frågor samverkar med Karolinska institutets hygieniska och toxikologiska institution. Detta samband garanterar hög vetenskaplig kvalitet.

Nyligen har SML lyft fram problemet med utsläppen från landets 76 krematorier med hänsyn till risker för att kvicksilver frigörs vid kremering av avlidna personers amalgamfyllningar. Ca 50 000 kremeringar sker årligen

och det beräknas att 200 à 300 kg amalgam eller kvicksiler därvid frigörs. SML tror att de flesta krematorier har utsläppen under tillbörlig kontroll men SML är berett att gå igenom alla krematoriernas hantering i detta avseende redan under 1988. Det är främst kontrollen av rökgasreningen det gäller. SML säger dock att amalgamet i levande människor är ett mycket större problem och att det bästa sättet att minimera utsläppen är att ifrågasätta amalgamet som tandfyllningsmaterial.

Mot. 1987/88
So478

Hemställan

Mot bakgrund av det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär ett åtgärds paket från socialstyrelsen mot amalgam som tandfyllningsmedel enligt LEK-utredningens förslag,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att åtgärds paketet även bör ta upp de kvicksilverskadades ekonomiska gottgörelse samt

[att riksdagen hos regeringen begär åtgärds förslag från SML om förbättring av rökgasrening och eventuella andra utsläpp av kvicksilver från landets krematorier.¹]

Stockholm den 26 januari 1988

Per Arne Aglert (fp)

Barbro Sandberg (fp)